

Обраћање првог замјеника високог представника Ларија Батлера на конференцији о туризму у БиХ

Даме и господо,

Дозволите да на почетку подијелим са вама моје три велике страсти!

Ја сам скијаш, ловац, и планинар.

Током протеклих година имао сам ту срећу да прођем путевима нетакнуте природе у неким од најспектакуларнијих крајолика на свијету, укључујући америчке Стјеновите планине и стазу Апалачијан, која прати Источну обалу Сједињених држава.

Јутрос сам овдје како бих вам рекао да Босна и Херцеговина нуди цијелу палету авантура и активности у природи, које нимало не заостају за најбољим ове врсте – а све то дешава се у културној средини која је заиста посебна, а ипак недовољно позната.

Дакле, када говорим о алпском туризму, авантуристичком туризму и културном туризму, та три драгуља која красе гостољубивост – привредну грану у настанку у БиХ, говорим као задовољан потрошач, али и као амбасадор.

Сигуран сам да ће остали учесници данашњег скупа много детаљније говорити о туристичком потенцијалу Босне и Херцеговине, па дозволите да ја понудим један генералан приказ који би то што слиједи могао да смјести у одговарајући контекст.

Туристички сектор у БиХ још је на почетку послеријатног опоравка, који би се могао одвијати брзо и омогућити значајну

добит, прије свега у погледу унутрашњих улагања и нових радних мјеста. Предности ове земље у сектору туризма су веома јасне.

- Ово је било мјесто одржавања изузетно успјешних Олимпијских игара 1984. године.
- 2. Природни околиш успио се одупријети посљедицама прекомјерног развоја, веома карактеристичног у западним земљама – овдје на сву срећу има веома мало на брзину изграђених јефтиних хотела.
- 3. Културно и умјетничко наслеђе Босне и Херцеговине представља чаробан и јединствен спој. (Цијели је свијет био свједок трагедије која се десила када су исламска, православна и католичка традиција доведене у сукоб – али оно што многи тек треба да схвате јесте да је ово земља у којој поменуте традиције живе заједно у миру и стваралачкој хармонији већ вијековима, што је омогућило стварање изузетне књижевности, музике и архитектуре).
- 4. Морам такође да нагласим да ова мјешавина култура представља начин живота. Култура у овој земљи није предмет историје, већ нешто што се живи и слави, у кафићима и на градским трговима, у пјесмама и плесовима, на вјенчањима и фестивалима. Мноштво је традиција – али то су живуће традиције, а не нешто конзервисано у формалдехиду што ће се извући и показати када наиђе наредни аутобус пун сезонских туриста.
- 5. Долазак у БиХ нуди и праву вриједност за ваш новац – туристи ће увидјети да за евре овдје могу да купе много више.
- 6. С обзиром да је БиХ релативно мала земља, могуће је уживати у различитим атракцијама у релативно кратком временском року: на примјер, за вријеме фестивала Сарајевска зима, можете скијати током дана а навече отићи на оперу; скијалиште је удаљено свега 30 минута од Народног позоришта. Мало је градова у цијелом свијету

који нуде такву комбинацију.

7. У поређењу са сусједном Хрватском, на примјер, БиХ можда јесте мало груба, али је веома пријатељска. Све оно што туристичким водичима, таксистима и конобарима недостаје у финесама, они обилато надокнаде позитивном енергијом и ентузијазмом – становници БиХ су инстинктивно гостољубиви.
8. БиХ је такође изузетно приступачна – данас постоји барем десетак дневних летова, који трају неких сат времена или мало више, из Минхена, Беча, Прага и Загреба, а који користе модеран аеродром смјештен у центру земље.

Једна од мојих дужности као првог замјеника високог представника је и копредсједавање Радном групом задуженом за координисање активности општина и приватних предузећа на развоју скијашког одмаралишта Бјелашница-Игман у близини Сарајева. Ово је један од центара који су били домаћини Зимских олимпијских игара 1984. године – радује ме што могу да вам кажем да је у недјељу на овим стазама било готово четири метра снијега!

Вјерујемо да уз одговорно управљање, уз стављање тежишта на заштиту околиша, овај центар може да постане једна од значајнијих међународних туристичких атракција. Такође вјерујемо да би овај комплекс могао да послужи као модел за развој других, сличних планинских одмаралишта.

Као што сам рекао на почетку, професионалци из области туризма припремили су детаљније презентације за данас, али дозволите да споменем само једну од атракција БиХ која можда и најбоље илуструје зашто је ова земља, на примјер, рај за планинаре. Од 4000 врста планинског цвијећа у БиХ, више од 400 су аутохтоне домаће врсте. А то значи да су наше планине не само прелијепе, већ и сасвим посебне и јединствене у погледу њихових природних богатстава. Поред тога, у БиХ се налази једна од свега двије преостале прашуме у Европи. Црвенкапица још увијек тамо негдје

покушава да побјегне великом грозном вуку!

Могао бих да набројим прилично дугу листу активности које се везују за ходање, планинарење, сплаварење на брзим водама, параглајдинг, пецање, лов на дивље свиње, посматрање птица и сликање, спелеологију и археологију – стотине је реликвија несталих царстава и краљевстава које можете да обиђете и дивите им се. Ту је чак и кратки појас Јадранске обале, у којем се узгајају каменице и дагње, те морска риба.

А сада, морам да се осврнем на оно што Босну и Херцеговину издваја и чини нешто другачијом туристичком дестинацијом од већине других земаља.

БиХ већ има међународни углед.

И, нажалост, тај је углед заснован на телевизијским снимцима које већина људи памти из 1990-тих година.

Због тога је толико значајно да проширимо глас – да се јасно и гласно чује – Босна и Херцеговина више није ратна зона. То је мала европска демократска земља са привредом у развоју и све јачим и стабилнијим везама са Европском унијом.

Ево пар корисних података:

- БиХ има једну од најстабилнијих валута у Југоисточној Европи – инфлација је готово на нули и таква је већ неколико година;
- 2. У годинама након завршетка рата полиција и правосудни органи су у потпуности реформисани и усклађени са стандардима у другим земљама Европе – улични криминал готово да не постоји, дакле још нешто због чега туристи не морају да брину;
- 3. Оружане снаге су смањене у значајној мјери и стављене под пуну демократску контролу, и БиХ се тренутно припрема за чланство у НАТО програму Партнерство за мир;
- 4. Више од милион људи вратило се у своје домове.

Изузетно ми је драго што сам данас у Лондону и што имам прилику да говорим о потенцијалима туристичког сектора у БиХ који тек почиње да се развија. За потенцијалне посјетиоце ова земља представља ризницу открића и ужитака – она је заиста једна од посљедњих добро чуваних тајни Европе. За саму БиХ динамика и креативни развој њених туристичких потенцијала нуде праву могућност за привлачење озбиљних страних улагања и стварање нових радних мјеста, у обиму који ће имати изузетно важан, позитиван утицај на економски развој и животни стандард.

То је изузетно привлачна понуда која гарантује само добитак, и надам се да ћемо бити ближи њеном остварењу након данашње конференције.

Хвала.